

Nro. 11.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Augustusnak 6. ik napján
1802-ik esztendőben.*

B é t s.

Itten ismét két szerentsétlenség történt, e' folyó
hetben. Az el múlt kedden dél előtt egy ide
való Tanátsbéli Úrnak 18 esztendős szép fia, ki
menvén magánosan a' Práterbe magát agyon lötte.
— Az előtt való hétfőn egy ide való kertész fe-
leségével, 's szép hajadon leányával egy tsónak-
ba ülvén, a' *Weisz - Gärber* nevezetű külfő vá-
rosból, a' Práter mellett lévő házához a' Duna
vizén által akart menni, de midőn a' viz partjához
által értek vólva, egy ott álló kalmár portékával
tellyes nagy hajóba tsónakjok orra belé ütődött,
s azon szempillantásban kedves hajadon leányok,

a' ki a' tsonakban le nem ült, hanem fenn állott,
abból a' vizbe ki bukott, 's belé holt.

Német Ország.

Azoknak a' szerzetes ferfiaknak és Apatzáknak, a' kik a' Rénus bal partján klastromaikból ki küldettek, de a' Fr. Kormányszéktől penziót nyertek 3000 = re, azoknak pedig, a' kik nem oda való szünetésük lévén, a' Rénus jobb partyára honnyaikba vissza jönni kényszerítettek, 800 före tétetik a' száma. Ezeknek fel segellések végett a' múlt hólnapnak 25 = ikén meg holt Moguntziai Vál. Fejedelemnek *Fridrik Károlynak* parantsolatjából mindazokra a' birtokokra, a' mellyek a' Rénus bal partján el töröltetett klastromokhoz tartoztak, sequestrum tétetődött, és azoknak jövedelme a' Rénuson által jött szegény szerzetesek számokra rendeltetett. — E' dolgot a' múlt Juliusi Moguntziai és Frankfurti közönséges levelek hirdetik.

Ezeknél nevezetesebb történet az, a' mit a' Rénus mellyeki 27 = ik Juliusi magános levelekből olvasunk, hogy tudnillik *B. Albini* a' meg holt Moguntziai Vál. Fejedelemnek első minisztere, urának halála után mingyárt bé záratta *Aschaffenburgnak* kapuit, a' meg holt Vál. Fejedelemnek Coadjutorjához, *B. Dahlberg Károly Tódorhoz* kurirt küldött, és ennek, mint a' meg holt Érsek törvényes successorának hivatására, és engedelmeslégre, a' Moguntziai katonaságot, az udvari tiszteket, nem kü önben az Aschaffenburgi polgárságot hittel kötelezte, ezen felül pedig, minden városi és falusi Előjárakhoz ministerialis leveleket küldvén azok halálat nékiek tudtokra adta, 's őket is az új Vál. Fejedelemnek tartozó engedelmeslégre, 's hivatalyaiknak további hiven való folytatására intette és serkengette.

Manheimből, Julius 17 = ik napján. A' Ba-

váriai Vál. Fejedelemeinek potolás fejébe adatott Német tartományokat, városokat, és helységeket a' Petersburgi Császári udvar garantirozta, az az, azoknak tsendes birtokában leendő megmaradásáért jót állott. Ide tartoznak az Augspurgi Püspökség Svéviában, a' Freyisingeni Püspökség, és a' Passaui Püspökségnek egy része Bavariában; a' Bambergi és Würzburgi Püspökségek Frankoniában; az Yrsei, Urspergi, Wetterhauseni, Roggenburgi, Keyfersheimi, Elchingeni, Soeflingeni, Wengeni, és Ottobeureni gazdag Apátuságok Svéviában és Bavariában; Ulm, Nördlingen, Boffingen, Kaufbeuren, Rothenburg, Windsheim, Weilenburg, Schweinfurth, és Dünkelsbühl szabad Imperialis városok. — Mindezeknek nagysága 312 négyszegü mértföldre, népssége 900,000 lélekre, éltendei jövedelme 5 millió 27000 forintra tétetik.

A' Ménus folyóvize mellől Julius 17-ikén. — E' folyó hólnapnak 8-ikán, a' Baváriai Vál. Fejedeleme egy kurirt küldött a' Bambergi és Würzburgi herczeg Püspökökhöz, illy foglalatú tudósítással, hogy Ő Vál. Fejedelemsége azon Püspökségeket maga hadi népe által el foglaltattya. Erre olly választ adott a' nevezett két herczeg Püspök, hogy az illyetén változásokról való jelentést, a' Német Birodalom Constitúciója szerént, a' Császáron, és a' Birodalmon kívül, senkitül mástól el nem fogadhattyak, következésképen hogy meg nem engedhetik, hogy az ő eddig törvényesen bírt papi örökségeikbe mások ülhessenek bé.

A' Lech folyóvize mellől Jul. 18-ikán. A' Baváriai Vál. Fejedeleme, a' Treviri Erleki Vál. Fejedeleme, Saxoniai Kir. herczeg Kelemen Vencelnek, a' ki most Oberndorffban, az Augspurgi Püspökségnek déli részében lakik, egy tulajdon kezevel írt levelet küldvén, arról tudósította, hogy azon Püspökségnek egy részét el foglaltattya; hanem hogy

ezen változásból származandó szomorúságát, tehetsége szerént enyhíteni kívánja. Illyenképen a' Baváriai Vál. Fejedelemeinek birtokai ennekutánna a' Lech folyóvizén túl is ki terjednek. — Mihelyt ez a' hatalmas Fejedelem a' nékie rendelt tartományoknak és városoknak tsendes birtokában leszen, a' mint a' 15-ik Juliusi Monachiumi levelek beszélik, azonnal nagy változást fog azokban tenni, tudniillik elsőben is bizonyos osztályokra osztja azokat, azután a' klastromokat eltörli, és a' Sz. Pápa jóvá hagyásával annyi Püspököket helyhezített azokba, a' mennyit az egyházi dolgoknak helyes kormányozása kívánni fog.

Utollyára a' Monachiumi levelek azt is jelentik, hogy Regenspurg városa maga valóságában ennekutánna is meg hagyattatik, és hogy valamint eddig, úgy ezután is ott fog az Imperialis Diéta tartatódni.

Frankfurtból, Julius 26-ikán. A' Mühlhauseni, Nordhauseni, Goszlári Sz. Imperialis városokbéli, úgy szinte, az eddig Moguntziai Vál. Fejedelemséghez tartozott Erfurti Előjárók hivatalbéli tudósítást vettek a' Berlini Kir. udvartól az eránt, hogy a' jövő Augustus 2-ik napján a' Prusszai Kir. seregek hozzájuk bé fognak marsirozni.

Berlinből Juli. 19-dikán. A' mi Fels. Királynénk egy igen szép, deli, és betses ló szerzőmokkal fel ékesitetett paripát küldött a' Felséges Orosz Császárnak ajándékba. — A' Nassau-Orániai örökös herczeg Asszony, a' mi Fels. Királyunknak kedves hugja *Friderika Louisa*, kedves gyermekeivel egyetemben Oraniensteinba utazott olly véggel, hogy a' Julius 12-ikén Londontól ki indult, és oda várandó Orániai fejedelem asszonyt, hozzá illendöképen fogadhatta. — Azok a' Prusszai hadi seregek, a' mellyek a' Királynak esett Német tartományoknak el foglalásokra ki véltak rendeltetve, hólnap ok vetetle-

nül el marsiroznak. Mi Kléviának által adása által 44 négyszegű mértföldet vesztettünk el, hanem a' helyett 203 négyszegű mértföldet nyertünk. — A' Hildesheimi, Münsteri, és Paderborni Püspökségeknek, és az Elleni, Werdeni és Elteni Abbatziáknak el nyerése által, a' Királynak Westfáliai tartományai szorosabban egyesítettek egymással. A' Hildesheimi Püspökséget az Osnabrücki Püspökséggel akarta az Angliai Király fel tserélni, de meg nem nyerhette.

A' Brandenburgiai Vál. Fejedelemségből Julius 21 ik napján. A' már régtől fogva Berlinben, és annak környékén cantonirozott Prussziai hadiferegek, tegnap el marsiroztak oda, a' hova voltak rendeltetve, — General Gr. *Schulenburg* is el ment. — A' Münsteri Püspökségnek két harmad része a' Berlini Kir. udvarnak, egy harmad része pedig a' Batava Republikának esett. — Münster városa is Prussziahoz fog ezután tartozni. — Az oda való lakosok erőss, terenyes talpas és szorgalmatos emberek, a' kiknek mindazáltal ekkorig a' pénz keresésre kevés alkalmazhatóságok lehetett. — A' Prussziai Fels. Király, a' Bécsi Csász. Kir. udvart meg kérte, hogy a' General *Erbach* Regementjének Erfurtban, őrizetben fekvő batallionját onnan húzza vissza. A' mióta ez a' város, és ennek 73 helységből álló vidékje, 1665 ik eszt. a' Moguntziai Ersekég birtoka alá esett, azóta, az akkor történt zenebona miatt, Erfurtban, mindenkor egy Csász. Kir. batallion feküdt őrizetben.

A' Prussziai Királyi Statufokban közönséges parantsolat adatott ki az eránt, hogy a' posta szekér előtt, ha ez a' sipját meg fujja, minden, minden személy választatás nélkül az útból térjen ki. — Történt, hogy a' midőn a' Király *Memelbe* utazott volna, egy posta szekérral öszve akadt, kit látván a' Conductor, az utból ki tért. Azonnal a' király maga kothját meg álli-

tatta, a' Conductorot magához hivatta, 's jól megpirongatta, hogy a' posta lizekerekre nézve kiadott Kir. parantsolatot bé nem tellyesítette. — Ezt, felele a' Conductor, a' Felséged eránt való tiszteletemből miveltem. *Annál rosszabbúl esett, mondá neki a' Király, mivel minden Fejedelem köteles a' maga alatta valóinak jó példával elő menni.*

Frankfurtból Julius 27-ik napján. A' mi városunk, mint a' melly a' legnagyobb Szabad Imperialis városok közzé tartozik, a' maga előbbi Constiutiója mellett ezután is meg fog maradni, 's nem adatik a' Compensatio masszájához. — A' Hessen-Darmstadt Landgróf, a' Fr. Kormány-székkal különös aliantziáralépvén, a' Rénus jobb partyán el vesztett jószágai helyett, gazdag kiegészítést fog nyerni. — Övé lesznek azok a' Bergstrálzi gazdag uradalmak, a' mellyek ekkorig a' Moguntziai Vál. Fejedelemséghez tartoztak, a' Vormátziai Püspökségnek Rénuson innen fekvő részével és egy nagy darab tartománnyal együtt a' Vesztfáliai Kerületben; de úgy hogy a' Bádeni Marchionatussal határos uradalmait ő is tartozik, a' Bádeni Marchionak által engedni. — Ez a' Marchio (az uralkodó Orosz Császárnénak nagy atya) a' Palannatusnak Neckár folyóvize körül fekvő részét, a' Darmstadt új birtokoknak határjaig, kivévén annak napkeleti részét, nyéri el. — E' mellett a' Spyeri, Stralzburgi, 's Bázeli Püspökségeknek és néhány Abbatiáknak Rénus jobb partyán fekvő részei, nem külömben a' Constantiai Püspökség, és a' Reichenau és Ochingeni Abbatiák is neki adának, és ő maga Vál. Fejedelemségre emeltetik. — A' Nasszau herczegi háznak, a' Nasszau-Orániai Fejedelemnek adatandó Felső Svéviai és Vesztfáliai tartományokat ide nem tévén, a' Moguntziai Vál. Fejedelemségnek Ménus és Lahn folyóvizek mellett fekvő örökségei, és néhány Sz. Imperialis városok rendeltettek. — A' Bergi her-

czegfégnék jövődöbéli sorfáról még eddig semmi bizonyost nem tudunk.

Jegyzés. A' Német országi dolgoknak előad-
ásban azért vóltunk illy hosszások, mivel leg
figyelmetesebb e' tárgyra most Európa.

Frantzia Respublika.

Polgár *Lalande*, Parisi igen hires Astronomus,
egy Nationale Institutum gyűlésében el olvasott
munkatskájában azt proiectálta, hogy az az új
planéta, mellyet Brémai Doktor *Olbers* úr talált
fel nem régiben, ne *Pallásnak*, hanem a' felta-
láló nevére *Olbersnek* neveztesse.

Párisból, Julius 22 ik napján. A' Berlini kir.
udvar és Frantzia Kormányzék közt Junius 4 ik
napján kötött alliantziának igen nevezetes trik-
kelye az, mellyben mind a' két szövetségre lépett
rész egymásnak mostani új keresményeit garan-
tirozta. A' Német Országi *compensatoria* nézve
szerzett egyeffégnék utolsó trikkelye ebből áll,
hogy az, 40 napok el forgása alatt ratificáltassék.
— Ugyan ezen egyeffégnék alkalmatosságával a'
Német Országi változásoknak állandóságát is ga-
rantirozták a' Pétersburgi, 's a' Berlini Udvarok,
és a' Fr. Kormányzék.

IV-ik *Károly* Római Császár uralkodásától
fogva, az ő 1356 ik esztendőben költ aranyos
Bullája, és az 1648-ik esztendőben szerzett Velzt-
fáliai békekesség vóltak a' Német Birodalomnak fun-
damentomos törvényei. Most azt hirdetik a' múlt
Juliusi Párisi közönséges újság levelek, hogy en-
nek a' Birodalomnak számára a' Berlini Kir. ud-
var, és Fr. Kormányzék közt kötött szövetség-
nek alkalmatosságával, új *Constitutio* készitett,
és a' Pétersburgi Császári udvar által is helybe
hagyatott volna. — Ezen köz hírnék valóságát,
vagy valóságtalanságát a' következő idő fogja
ki nyilatkoztatni.

Párisból Július 22-ik napján. Azon idő pontjában, a' mellyben az Izraél maradéki eránt más Országokban keresztényi türedelemmel viseltetnek, és a' Frantzia, 's Batava Respublikákban, polgári jussal is meg ajándékoztatnak, Spanyol Országban olly Királyi parantsolatot vett irántok a' Szent Inquisitio, hogy szuanyad hatatlan szemekkel vigyazzon reájok; e' mellett az a' 1784-ik esztendőben költ Királyi parantsolat is meg újítatott, mellyhez képest semmi idegen Országbeli könyveket, akár kézzel írottak, akár nyomtatottak légyenek azok, a' Szent Inquisitiónak világos engedelmé nélkül oda bé vinni 's el adni nem szabad.

Párisból Július 24-ik napján. A' második Fr. Conzul polgar *Cambaceres*, a' Tribunatusnak, és Status tanátsnak egy részével egy polgári törvény könyv készítésében foglalatoskodik, a' mellynek egy esztendő el forgása alatt el kell készülni. — Az egyházi dolgokat kormányozó Fr. Minister polgar *Portalis* polgar *Pfeffelt* Protestáns vallású Kolmári lakost vette segítségül a' Protestans egyházi dolgoknak helyes leendő kormányozása végett. Ezt a' *Pfeffelt*, a' ki másfél esztendőtől fogva Párisban tartózkodik, maga az első Conzul is nagyon betfülli szép talentomaiért. — A' Párisi B. Sz. Mária nevéről nevezett fő templomnál lévő Káptalanbeli Papok mindnyájan udvarlására mentek a' Fő Conzulnak, 's köszönték erántok mutatott kegyességét. Ő (tudni illik a' Fő Conzul) ellenben a' szép egyességre, felebaráti szeretetre, és a' moralis tudományak, 's okos vallásbeli esmeretnek hirdetésére, és terjesztésére intette őket.

Párisból Július 25-ik napján. Ennekelötte való esztendőkbén a' Julius 14-ik napjának meg inneplése mindenkor sok milliómába került a' Fr. Respublikának, Conzul *Bonaparte*, a' ki a'

pénzel élni jobban tud, és a' ki az illy költséges innepeket a' Respublikának mozdithatatlan fundamentomra lett építettése után szükségesnek nem tartya, parantsolatot adott ki az iránt, hogy azon nap olly kevés költséggel innepeltesen meg, a' mint tsak lehet.

Olasz Ország.

Cardinal Spina, választatott Genuai új Ersek, a' mint a' 17-ik Juliusi Római levelekből olvassuk, azon hólnapnak 12-ikén indúlt onnan el, a' hová Florentzián keresztül fog utazni. — Az Algiriai tengeri haramják már 17 hajót rablottak el a' Közép tengeren, mellyek Nápolyi, Római és Genuai hajók voltak. — A' Civita-Vechiai kikötő helyben ellenek ki készített két gályának lehetetlen az Afrikai zsákmányozó hajókon erőt venni.

Gennából, Jul. 17-ikén. Innen sok urnák, emlékeztető oszlopok, mesterségesen készült virágok, és egyéb betses házi bútorok küldetnek Barcellonába, a' hol a' régi kir. palota, az oda menendő Kir. familiának el fogadására szépen ki tfinoffitativ. A' Spanyol Király, Királyné, és a' Nápolyi Korona herczegnek mátkája, a' velek lévő udvari tisztekkel együtt, Augustus 12-ik napján indúlnak el Madridból, 9 napig múlatnak Saragossában, és 11-ik Septemberben érnek Barcellonába.

A' Liguriai Respublika Constitutiójának még hátra lévő része.

III. Rész. A' közönséges intézetekről.

12. Tzik. A' Statusnak vallása, a' Catholica, Apostoli, 's Római vallás lesz. Azokat a' birtokokat, a' mellyek most, az Erseklégekhez, Püspöklégekhez, Káptalanokhoz, Seminariumokhoz

hoz, Parochiákhoz, és Vicariatusokhoz tartoznak, el adni nem lehet. Ez a' principium annak a' törvénynek fundamentoma, a' melly az isteni tiszteletet tárgyazza.

13. Tz. A' Liguriai nép betsülli és védelmezi a' kereskedést. *Genua* városában egy hajó építésre való magazinum építetik fel, és a' Liguriai Respublika, leg alább két 74 ágyus hajóból, 2 fregatból, és 4 korvettéből álló tengeri erőt fog tartani. A' tengeri készületekre való költségre elztendőnként 3 millió liver adattassék. A' hajós seregek közt közönséges classificatio legyen, az ezen cikkelybe bé foglaltatott rendelkezések, a' tengeri dolgokra, és kereskedeésre szolgáló törvényeknek leszen a' fundamentoma.

14. Tz. A' Respublikának közönséges jövedelme a' törvény által meg határozott adókból fog folyni. Az ebből származott jövedelemnek 9 millió livernél feliyebb kell menni. A' mennyire csak lehetséges, arra vigyázzon a' Kormányfűk, hogy a' Státus fundált adósságának interesse mindenkor rendszeren ki fizetődjék.

15. Tz. A' Polgári szabadságot ez a' constitutio védelmezi, és haggya helybe.

16. Tz. Egy Nationale Institutumot állittson fel a' Respublika; ennek alkotmányát, és kötelességeit, különös törvény által határozza meg.

17. Tz. Azoknak keresményeikért, a' kik a' nemzet által el adatott nemzeti jószágokat vettek magoknak, mindenkor felelni fog a' Constitutio.

18. Tz. A' jelenvaló Constitutióban ki jelentett organica törvényeket a' Senatus készittse ki, és egy elztendő el folyása alatt mindenütt tétessé közönségesse.

19. Tz. A' Respublika kormányozására most elsőben következendő szemelleyek nevezettek ki, u. m. Dogének polgár *Cattaneo Jósef Ferencz*; Senatoroknak: *Alvigini, Assereto, Balbi, Cambia-*

sia Dominik, Celesia Péter Pál, Corvetto, Dagnino, d' Aste, de la Rue, de Marini du Razzo, Ferreri, Fravega, Gandolfo, Langlade, Lupi, Maghella, Maglione, Massone, Montaldo, Morchio, Paretto, Piagio, Remedii, Riccardi, Rossi, Serra, Spinola, Taddei. — — Bonaparte Fő Consul, Talleyrand külföldi dolgokra ügyelő Minister.

Nagy Britannia.

Londonból, Juliusnak 15 ik napján. A' Portici Muzeumban 1800 darab olyan régi írott könyvek vannak a' Nápolyi Királynak, mellyek a' Krisztus születése után 70 esztendővel a' földbe süllyesztett Herkulánium városa kő omladványai közt találtak. Nem régiben az Angliai koronának örököse a' Wallisi herczeg, egyet a' maga Bibliothekarius közzül, u. m. Heiter Urat oda küldötte oly véggel, hogy a' Nápolyi Király engedelméből, azon kézzel írott könyvek közzül a' legnevezetesebbeket másoltassa le. Ez a' tudós Britus most 9-ed magával foglalatoskodik a' reá bízott dologban, a' melly igen süllyosan foly, és mivel azon régi írásokat a' legkisebb helyet is porrá változtathatná, felette szoros vigyázatot kíván.

Sheridón el tökéllette azt magában, hogy mihelyt a' Parlamentum gyűlései el kezdődnek, Lord Wellesleyt, a' Napkeleti Indiában lévő Anglus tartományoknak Generál kormányozóját, a' ki az Arcoti Nábobot egész birodalmától megfosztotta, el fogja vádolni. Valójában nagy oka van arra Lord Wellesleynek, hogy előre magamentségére készüljön, azért leg inkább, mivel Ad-dington Minister is úgy nézi ezen lépéseit, mint a' leg nagyobb erőszak tételt.

Két meg jobbitthatatlan gonosztévökkel megterhelt, és Botanybayba indult Anglus hajók érkeztek a' Jó Reménység fokához. Ezek a' gonosz

tévők az úton a' hajós legényeket, és katonákat meg akarták támadni, és ölni; de ők sem vesztettek, hanem tüzet adván a' gonosz tévőkre, sokakat meg öltek, és meg sebesítettek közülök, a' főbb pártosokat pedig vas lántzokra fűzték.

Fox Ur, a' kit London városának *Westminster* nevezetű külső városa újobban maga képviselőjének választott, Julius 15-ikén a' *Coventgarden* nevű vendégházban adott vendégségben meg jelenvén, gyökeres oráziót mondott, mellyben magát arra kötelezte, hogy ő a' nemzet szabadságának, és jussainak védelmezésében soha meg nem fog fáradni. Oda nagy számmal gyült kedves baráti sok poharakat üresítettek ki az ő egészségéért.

Londonból, Julius 16-ik napján. Az itt lévő Hollandiai Zsidók, *Gregoire Fr.* Püspöknek, a' ki a' Frantzia Országi és Hollandiai Zsidóknak adott polgári jussnak meg nyerésében nagy eszköz volt, 300 Guinet küldöttek ajándékban.

A' Máltai szigetből, és Egyiptomból mai napiglan sem költöztek ki a' Brittanian hadi seregek. A' Máltai kikötő helyben, a' múlt Majus 26-ik napján, 14 linea Anglus hajók, és 9 fregatok voltak Admirál *Bickerton* fő vezérlése alatt.

Melly nagy kelete légyen Londonban a' *Porter* nevezetű jó sernek, ha egyébbül nem is, leg alább meg tettik abból, hogy egy oda való serfőző, maga maradékinak egy millio font sterlinget (10 millió forintot) hagyott halála után.

Batava Respublika.

Hézagból, Julius 17-ikén. Valameddig az Amnieri békeségnek tikkelyei bé nem tellyesítődnek, addig a' nálunk lévő Frantzia hadi seregek sem térnek hazájokba vissza. — Ezek a' seregek Julius 14-ik napját meg nem inneplették másképen, hanem hogy azoknak commandirozó vezér-

jek Generál Victor az itt lévő Fr. Stabalis tiszteknek, 's egyéb tekintetesebb személyeknek számokra gazdag vendégféget készített. — Ugy halljuk, hogy ő a' Lovisiánai szigetnek Kormányozójává tétetett volna, helyette pedig General *Macdonald* fogna hozzánk jönni.

Minthogy a' Berlini kir. udvar, a' Fr. Kormányzékkel, múlt Juliusban kötött alliantziájában, a' mi Respublikánknak mástól való nem függetlenségét meg esmérte, és az Orániai hercegi Ház helytartói jussainak garantirozását le tette: rövid idő múlva a' Berlini udvarhoz is követet fog Respublikánk küldeni. —

A' mi közönséges újság leveleink azt hirdetik, hogy a' Prussziai Király és Frantzia Kormányzék közt kötött alliantziába a' Pétersburgi Csász. udvar is bé lépett volna.

Orosz Birodalom.

Pétersburgból, Julius 6-ik napján. A' mi kedves Császáruk, tegnap előtt *Pawlovskba*, tegnap dél tájba pedig szerentsesen ide érkezett. — *Pawlovskba* egy nappal elébb érkezett Ő Császári Fellege, mint sem váratott volna; azért is az uralkodó, és Özvegy Császárné Ő Fellegek, nem mehettek, a' mint fel tették volt, a' Császár eleibe. A' mint minden hiv jobbagyi szivesen kívántak, egész útjában friss és egélléges volt.

Rigán Lieflandiának fő városán való által utazásakor abba a' *Castinóba* vezetvén bé Császár Ő Fellege, a' mellyben ezen nagy vendégnek illendőképén leendő el fogadására a' készülétek meg tétettek, tudakozza, mitsoda ház legyen ez a' *Castinó*, mellyre azt a' feleletet vévén, hogy ott egyedül a' Nemesség szokott össze gyűlleni, 's magát mulatni, a' Császár így szollott. En a' polgárok között is örömeit mulatok, 's avval meg

fordult, a' várba ment, és estére bált adott, a' mellyre, Ö Felsége parancsolatjából, minden tekintetesebb férfiak, és asszonyok, valamint a' Nemesek, úgy a' polgárok között is hivatalosok voltak.

Helvétziai Respublika.

Bernből, Julius 21 - ik napján. A' mi végre hajtó Tanátsunk következő értelmű hirdetményt tétetett mostanában közön égessé : „Egész bátorsággal jelenthettyük, hogy a' nállunk lévő Frantzia truppok innen bizonyosan el fognak költözni. Az erős kormányozásnak, és az állandó Constituziónak, ez a' leg első gyümölyse. Minnyárt a' dolgok jó rendbe lett hozatásnak kezdetében, a' Fr. első Conzul, a' mi mástól való nem függesünk eránt való tisztelének szembe tünő probáját kívánta adoi. Annakokáért ezen lépését olly bizodalommal tette a' Fr. Kormányzó, hogy az idevaló Országlószék a' Helvétziai népnek azon virtusaiban fogja a' maga bátorságát fel találni, a' mellyek annak politica organizatiójára, és a' közönséges tsendellégnek, s köz boldogságnak állandóságára szükségesek.“

„Arra való nézve tegyétek ezen bizodalomra magatokat érdemesekké. Ilyen módon a' kereskedés és az industria köztetek fel elevenednek, és minden tselédes gazda, este szokott munkájáról honnyába vissza menvén, egyedül maga gyermekeit és nem a katonákat találja házában. Minden Helvétus Helvétust fog maga körül szemlélni. — De azokat a' feltételeket, a' mellyek mellett, a' mástól való nem függesnek meg betsülhetetlen jóvóltát el nyeritek, jól meg tontoljátok. — Ezekről függ a' ti egyességek, és egymással való meg bekellétek. — A' mi hazánknak jelenvaló alkotmányával meg nem álhat, azt an-

nak fel áldozni szükséges. Minden jelenvaló intézetek ellen té etendő lépés ellen, el kerülhetetlen, és rettentő büntetés van rendelve. Ezt akarja a' nemzet. — Helvétzia maga belfő villongása által elég fokáig farasztotta a' külső hatalmasságokat, 's elég fokáig ártott magának."

Északi Amériikai Respublika.

E' világnak ezen részében is esméretellé lön már a' tehén himlővel való bé óltás, nemcsak, hanem, ott is úgy annyira el terjedt, hogy még a' törzsökös Amérikabéli lakosok is ezen áldott eszköz által kívánják, azon öldöklő himlő nemétül, a' melly az Európaiak által vitetett közikbe, kedves magzatjaikat meg óltalmazni. A' Congressus Előülőjének ez iránt tett rendelkezései igen böltsék és követésre méltók.

A' *Washington* nevéről neveztetett új városban össze gyült Congressus, néhány hetektől fogva tartott üléseiben sok olly végzést hozott, a' mellyek azon Respublika Finántziájának meg jobbitására czéloznak. Mintegy két ezer szükségtelen hivatalokat töröltt el, a' melly által 100 ezer tallérnál többet nyer a' Respublika; az eddig Portugalliában és Hollandiában tartott követségi hivatalok is, mellyek 27 ezer tallérba kerültek esztendőnként, szükségteleneknek találtatván el töröltettek. — Ellenben azon Respublikának tengeri erejét, erős fundamentomra akarja a' Congressus állítani. — Néhai *Washingtonnak* özvegye a' múlt Májusban meg halálozván, az egész Amériikai Respublika önként gyász ruhába öltözött.

Tudósítás.

rentz Urnak *Pallérozott Mezei Gazdaság* nevezetű munkája 3 darabban, rendkívül nagy 8vo formában nyomtattatik Sopronban *Siesz Úr* Könyvnyomtató által olyan szépen, hogy sem betű, sem papiros olyan szép, és mondhattjuk, olyan drága, nem csak Magyar, hanem más nyelven írt munkára is ekkoráig talán nem fordítottott. Hogy ezen munka' nyom atásának a' kezdete igen nehezen megyen, jól képzelheti kiki, esmérvén a' mostani drága környülfeladásokat. Mindazáltal egész bizodalommal lehetnek az előre fizető Urak, hogy kevés idő múlva, mely annak idejében hírekkel fog lenni, egy igen szép és igen hasznos Mezei Gazdaságbéli Munkára fognak szert tenni, és többet fognak kapni mint a' mennyi ígértetett.

A' ki ezen Munka' szerzőjével *Titt. Pethő Ferencz* Úrral kíván, vagy szükleges, vagy barátságos levelezésbe erezkedni; küldheti levelét *Ih. Berénybe per Kőrmend*, ha a' Duna és Balaton között küldi fel; *per Eszék* pedig, ha a' Balaton és Dráva között küldi.

Harmadszori Hiradás.

Tekint. Békés Vármegyében fekvő *Füzes-Gyarmath* nevezetű népes helységet, a' múlt Aprilisnek 3. ik napján költ privilegiuma által, a' Mező-Városok rendibe emelni, 's annak elztendőnként négy Országos vásárt engedni méltoztatott Fels. Urunk, a' mellyek mindenkor Sz. József napját, Úrnapját, Apostolok oklását, és Sz. Gál napját meg előző tsötörtökön fognak tartatni. Melly szerént az első vásár a' jövő Octobernek 14. ik napján esendő Sz. Gál napját meg előző Tsötörtökön fog kezdődni. — Melly azért tétetik közönségessé, hogy kiki, a' kinek azon vásárokat meg látogatni kedve leszen, magát mihez tartani tudhassa.